

07. APLINKOS IR SVEIKATINIMO PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2019 m.		
Asignavimų valdytojai	Kauno rajono savivaldybės administracija, kodas 188756386 Seniūnijos Visuomenės sveikatos biuras (BĮ)		
Programos pavadinimas	Aplinkos ir sveikatinimo programa	Kodas	07
Programos parengimo argumentai	Viena iš svarbių valstybės aplinkosaugos politikos krypčių – užtikrinti visuomenės teisę į saugią ir švarią aplinką. Šia programa yra įgyvendinamas vienas iš Savivaldybės strategijos prioritetinių tikslų – saugi ir švari aplinka. Siekti šio tikslo įmanoma tik vadovaujantis darnaus vystymosi pagrindiniu principu – ekonominė ir socialinė plėtra įmanoma tik suderinus su saugios ir sveikos aplinkos išsaugojimu. Visose rengiamose ir vykdomose Savivaldybės strateginės plėtros programose nuolat turi būti integruojami pagrindiniai aplinkosaugos politikos principai.		
Ilgalaikis prioritetasis (pagal SPP)	Švari ir saugi aplinka	Kodas	C
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas	Užtikrinti aplinkos kokybę ir komunalinio ūkio atnaujinimą	Kodas	C.1
	Gerinti pirminės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę ir užtikrinti saugią gyvenamąją aplinką	Kodas	C.2
Programa	Tęstinė		
Programą numatoma įgyvendinti	Nuolat		
Programos aprašymas			
Savivaldybės aplinkos ir sveikatinimo programa skirta teritorijos aplinkos kokybės gerinimui, kraštovaizdžio ir bioįvairovės apsaugai ir neigiamo poveikio aplinkai mažinimui. Įgyvendinant regioninę atliekų tvarkymo sistemą yra tobulinama komunalinių atliekų surinkimo infrastruktūra, specifinių atliekų tvarkymo sistemos, taip pat tvarkomos šeimininkės atliekos ir vykdoma jų atsiradimo prevencija. Vykdoma visos savivaldybės teritorijos aplinkos kokybės stebėseną.			

Skatinama ir remiama žaliųjų plotų plėtra seniūnijose, prižiūrima saugomos teritorijos ir objektai. Ugdyti ekologiškai pažangią visuomenę, įgyvendinama ilgalaikė suaugusiųjų rajono gyventojų švietimo programa ir remiamas moksleivių švietimas aplinkosaugos srityje.

Programos tikslas

Kodas

01

Optimizuoti regioninį atliekų tvarkymo tinklą

Tikslo įgyvendinimo aprašymas

Įgyvendinama atliekų tvarkymo sistema, kuri vystoma pagal bendruosius atliekų tvarkymo, surinkimo, saugojimo, vežimo, naudojimo, šalinimo, apskaitos reikalavimus.

01 uždavinys – *Įdiegti ir plėtoti šiuolaikišką atliekų tvarkymo sistemą.* Plėtoti komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo, jų rūšiavimo sistemą.

Numatomos vykdyti priemonės:

1. Komunalinių, antrinių, stambiųjų, pavojingų atliekų surinkimas ir tvarkymas, antrinių žaliavų konteinerių įsigijimas. Asbesto turinčių gaminių programos įgyvendinimas.
2. Nelegalių sąvartų ir bešeimininkių atliekų tvarkymas seniūnijų bendro naudojimo teritorijose.
3. Buitinių atliekų konteinerių aikštelių įrengimas.
4. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo plano ir kt. dokumentų rengimas.

Produkto vertinimo kriterijai:

- ✓ Surinkta ir išvežta atliekų, t.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- ✓ Surinkta perdirbimui/panaudojimui komunalinių atliekų nuo bendro komunalinių atliekų kiekio, proc.

Programos tikslas

Kodas

02

Užtikrinti aplinkos kokybę

Tikslo įgyvendinimo aprašymas

01 uždavinys – *palaikyti ir gerinti aplinkos kokybę, saugoti biologinę įvairovę.*

Įgyvendinant uždavinį numatomos priemonės:

1. Stebėti savivaldybės teritorijos gamtinės aplinkos ir jos komponentų būklę, jų kitimo tendencijas.

Atliekami vandens, oro, dirvožemio, triukšmo, biotos stebėjimai, tyrimai ir vertinimai, kuriama vieninga aplinkos stebėsenos duomenų bazė.

2. Šiukšlių išvežimas, užterštų teritorijų tvarkymas seniūnijose.
3. Saugomų teritorijų ir gamtos paveldo objektų steigimas ir jų priežiūra.
4. Nenaudojamų vandens gręžinių tamponavimas. Ekstremalių ekologinių situacijų, avarijų padarinių likvidavimas.
5. Želdinių inventorizacija, želdinių atsodinimas, želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų

rengimas ir įgyvendinimas. Pavojų keliančių medžių šalinimas.

6. Lietaus kanalizacijos sistemų eksploatavimas (seniūnijose).
7. Medžiojamųjų Kauno rajono teritorijoje gyvūnų daromos žalos prevencijos priemonių finansavimas.
8. Bendro naudojimo teritorijų tvarkymas, kapinių ir žaliųjų plotų priežiūra.
9. Bešeimininkių ir bepriežiūrių gyvūnų gaudymas ir laikina globa seniūnijose.
10. Praeityje užterštų teritorijų sutvarkymas.
11. Kauno rajono savivaldybės dviračių takų plėtros programos rėmimas.

02 uždavinys – *Gerinti gyventojų aplinkosauginį švietimą ir skatinti bendruomenines iniciatyvas šioje srityje.*

Numatomos vykdyti priemonės:

1. Suaugusiųjų aplinkosauginio švietimo ilgalaikės programos priemonių plano įgyvendinimas.
2. Gamtosaugos laikraščių ir žurnalų prenumerata rajono mokykloms.
3. Mokyklų vykdomos tarptautinės programos „Žalioji vėliava“ finansavimas.
4. Kasmetinio mokyklų aplinkosauginių projektų konkurso „Moksleiviai – bendruomenei“ organizavimas.
5. Žinių sklaida apie cheminių medžiagų ir produktų keliamą pavojų ir jo prevenciją.

Produkto vertinimo kriterijai:

- ✓ Antropogeninės taršos (dirvožemio, vandens kokybės) ir ekosistemų (biotės, geriamo vandens kaimo vietovėse kokybės) monitoringo ataskaitos;
- ✓ Atnaujintų parkų ir skverų skaičius;
- ✓ Avarinių medžių išpjovimas.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- ✓ Parengtų ir įgyvendintų aplinkosauginio švietimo programų skaičius Kauno rajone;

Administracinės naštos mažinimo priemonės:

- 1) gyventojai prašymus su visais reikalaujamais dokumentais želdiniams kirsti pateiks seniūnijose, o seniūnai per DVS pateiks Aplinkos skyriui. Gyventojui nebereiks vykti į savivaldybę.
- 2) gyventojai pateiks prašymus pagal direktoriaus įsakymu patvirtintą formą (su reikiama dokumentacija) finansuoti iš Daugiabučių namų ir jų aplinkos atnaujinimo, rėmimo fondo vieno langelio principu; Statinio techninės apžiūros aktai pasirašyti irgi bus pateikiami elektroniniu būdu.
- 3) neberekalausim, kad seniūnai finansinius dokumentus teiktų atvykę į savivaldybę, tai galės padaryti įkeldami į DVS

Programos tikslas

Gerinti pirminės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę, užtikrinti saugią gyvenamąją aplinką

Kodas

03

Tikslo įgyvendinimo aprašymas

Šalyje vyksta visuomenės sveikatos priežiūros reforma, kurios esmė – pertvarkyti visuomenės sveikatos priežiūros sistemą ir skatinti savivaldybes aktyviai vykdyti visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: sveikatos programų rengimą, visuomenės sveikatos stebėseną, mokinių sveikatos priežiūrą, gyventojų sveikos gyvensenos ugdymą.

01 uždavinys – *gerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę.*

Numatomos įgyvendinti priemonės:

1. Savivaldybės visuomenės sveikatos programų ir projektų rengimas ir įgyvendinimas.
2. Visuomenės sveikatos priežiūros plėtra, Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veikla.
3. Sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūros plėtra.

Produkto vertinimo kriterijai:

- ✓ Bendrosios praktikos gydytojų skaičius, tenkantis 10000 gyventojų;
- ✓ Sergamumas alkoholinėmis psichozėmis skaičius 100000 gyventojų;
- ✓ Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius 12 mėn. bent kartą rūkė tabako gaminius arba elektronines cigaretes, dalis (proc.)

Rezultato vertinimo kriterijai:

- ✓ Gyventojų patenkintų ir labai patenkintų sveikatos priežiūros paslaugų kokybe dalis, proc.;
- ✓ Gyventojų pagrįstų skundų dėl sveikatos priežiūros paslaugų kokybės, skaičius;
- ✓ Per 0-3 kalendorines dienas priimtų pas šeimos gydytoją pacientų dalis, %.

Numatomos programos įgyvendinimo rezultatas

Darniai besiplėtojanti, kokybiška, patraukli tiek gamtinė, tiek ir gyvenamoji aplinka, išsaugotas gamtinis ir kultūrinis savitumas su išplėtota infrastruktūra, minimaliai veikianti aplinką ir ugdoma sveika gyventojų gyvensena.

Efeko kriterijai:

- ✓ Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis nuo visų susidarančių komunalinių atliekų Lietuvoje, proc.
- ✓ Iš stacionarių šaltinių į atmosferą išmestų teršalų kiekis, tenkantis vienam gyventojui, kg.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai

Šios programos finansavimo pagrindinis šaltinis yra savivaldybės specialioji aplinkos apsaugos rėmimo programa (toliau – SAARSP), kurią sudaro juridinių ir fizinių asmenų mokesčiai, mokami įstatymų nustatytais proporcijomis ir tvarka už teršalų išmetimą į aplinką, medžioklės plotų naudotojų mokesčiai už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą, juridinių ir fizinių asmenų mokesčiai už savivaldybės teritorijoje išgautus gamtos išteklius, lėšos, gautos kaip želdinių atkuriamosios vertės kompensacija. Priemonės, nenumatytos SAARSP sąmatoje ir Aplinkos ministerijos rekomendacijose, finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto ir Europos Sąjungos fondų.

SAARS programos lėšos naudojamos:

- 1) aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonėms; atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros priemonėms; atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris nebeegzistuoja, tvarkymo priemonėms; aplinkos monitoringo, prevencinėms, aplinkos atkūrimo priemonėms; visuomenės švietimui ir mokymui aplinkosaugos klausimais;
- 2) savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai (20 procentų Specialiosios programos lėšų, neįskaitant įplaukų už medžioklės plotus);
- 3) finansiškai remti miško sklypų, kuriuose medžioklė nėra uždrausta, savininkus, valdytojus ir naudotojus, įgyvendinančius žalos prevencijos priemones, kuriomis jie siekia išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos miškui (želdinių apdorojimas repelentais, aptvėrimas tvoromis ar apsauginėmis juostomis, želdinių, gerinančių laukinių gyvūnų natūralias mitybos sąlygas, veisimas ir kitos priemonės), įsigyti kartografinę ir kitą medžiagą, reikalingą pagal Medžioklės įstatymo reikalavimus rengiamiems medžioklės plotų vienetų sudarymo ar jų ribų pakeitimo projektams parengti;
- 4) želdynų ir želdinių apsaugai, tvarkymui, būklės stebėsenai, želdynų kūrimui, želdinių veisimui, inventorizacijai;
- 5) savanoriškos juridinių ir fizinių asmenų įmokos naudojamos pagal mokėtojų pageidavimus;
- 6) kitoms [aplinkos apsaugos](#) priemonėms, pagal aplinkos ministro rekomendacijas.

Susiję įstatymai

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymas, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, Lietuvos Respublikos vandens įstatymas, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo įstatymas, Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, Lietuvos Respublikos oro apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymas, Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymas, Lietuvos Respublikos mėgėjiškos žvejybos įstatymas, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymas, Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymas, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymas, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas ir kt.

Veiksmai, numatyti Kauno rajono savivaldybės strateginiame plane, kurie susiję su vykdoma programa

C.1 tikslas: Užtikrinti aplinkos kokybę ir komunalinio ūkio atnaujinimą;

C.2 tikslas: Gerinti pirminės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę, užtikrinti saugią gyvenamąją aplinką.

Kita svarbi informacija

Programa yra specifinė, tikslinė, nuolatinė, nenutrūkstama. Ją taip pat padeda įgyvendinti viešųjų pirkimų konkursų būdu parinkti vykdytojai.
